

Брюксел, 18.1.2021 г.
COM(2021) 9 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Трети доклад за напредъка при изпълнението на стратегията и плана за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците

{SWD(2021) 2 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Митническите органи обработват голям и постоянно увеличаващ се обем стоки. Те трябва да улесняват нарастващите обеми на законната търговия, като в същото време са постоянно ангажирани в борбата с измамите и с контрабандата на незаконни или опасни стоки. Същевременно върху работата на митниците влияние оказват сериозни предизвикателства, като настоящата криза в областта на общественото здраве, последствията от оттеглянето на Обединеното кралство от единния пазар и митническия съюз на ЕС, както и засилването на цифровизацията и електронната търговия.

Управлението на риска позволява на митническите органи по-точно да идентифицират и набелязват за проверка пратките, които са рискови. То позволява да се противодейства на тези рискове в точния момент от веригата на доставки, за да се гарантира сигурността и безопасността на лицата, пребиваващи в ЕС, както и защитата на финансовите интереси на ЕС и неговите държави членки. То също позволява да бъде оптимизирано използването на митническите ресурси.

През 2014 г. Комисията прие стратегия и план за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците¹. Стратегията е приложима за периода 2014—2020 г. и в нея се установяват седем ключови цели, подкрепени от общата цел за постигане на висококачествен, многопластов подход към управлението на риска. В плана за действие се определят конкретните мерки към всяка цел. В отговор на искането на Съвета през юли 2016 г. Комисията представи първи доклад за напредъка² при изпълнението на стратегията и плана за действие и втори такъв — през юли 2018 г.³

В заключенията си от януари 2019 г. относно втория доклад за напредъка Съветът приветства постигнатия напредък при изпълнението на стратегията, включително засилването на сътрудничеството между всички участници, започването на нови инициативи — по-специално решението на Комисията относно критериите за финансов риск — и участието на митническите администрации в дейности, свързани със сигурността. Той също подчерта, че управлението на риска е непрекъснат процес, който не се ограничава до конкретни действия с определени начални и крайни дати, и че митническите органи трябва да продължават да правят нововъведения и да бъдат подготвени да реагират на нови или възникващи заплахи. В заключенията си от януари 2019 г. Съветът прикани Комисията да

¹ COM(2014) 527 final.

² Първи доклад за напредъка при изпълнението на стратегията и плана за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0476&from=BG%20> (за периода 2015—2016 г.).

³ Втори доклад за напредъка при изпълнението на стратегията и плана за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0549&from=bg> (за периода 2017—2018 г.).

представи в срок от 2 години трети, окончателен доклад за напредъка при изпълнението на настоящата стратегия, обхващащ периода 2019—2020 г.

Настоящият трети доклад за напредъка е отговорът на Комисията на това искане. Както и в предходните доклади, в него се прави цялостна качествена оценка на изпълнението на стратегията, като се описва напредъкът, постигнат по всяка от седемте ключови цели през периода след публикуването на втория доклад. В него се изтъкват най-значимите елементи на напредък и установените проблеми за всяка от целите, докато в придружаващия работен документ на службите на Комисията се предоставя по-задълбочен анализ.

2. ДОКЛАД ЗА НАПРЕДЪКА

2.1. Цел 1 — Подобряване на качеството на данните и на процедурите за тяхното подаване

Целта за създаване на всеобхватна правна рамка с изисквания за „многократно подаване“ на данни за анализ на риска за сигурността, при което данните от обобщените декларации за въвеждане да се подават на пластове, и за подобряване на качеството на данните е постигната, макар че цялостното ѝ прилагане все още предстои.

Правна рамка

Правната рамка се състои от Митническият кодекс на Съюза (МКС) и подробните правила, съдържащи се в делегирания акт и акта за изпълнение. Кодексът влезе в сила на 1 май 2016 г. През 2020 г. актът за изпълнение и делегираният акт към МКС бяха актуализирани допълнително, за да включат правилата за предварителна информация и анализа на рисковете за сигурността и безопасността.

Оценката на Митническият кодекс на Съюза

Неотдавна Комисията пристъпи към извършване на оценка на МКС, която трябва да приключи до края на 2021 г. Тя има за цел да установи дали към тази дата законодателството и оперативните електронни системи са все така в състояние да осигуряват модернизиран, ефективен и опростен процедури, които да са в помощ на търговците, спазващи изискванията, и на митническите органи.

Въз основа на констатациите от оценката ще се вземат бъдещи решения относно евентуалната необходимост от преразглеждане на Кодекса и свързаните с него акт за изпълнение и делегиран акт. С нея ще се установи по-конкретно дали МКС е достатъчно гъвкав, за да осигури управлението на митническите формалности по време на кризи като настоящата пандемия и в контекста на нови бизнес модели като електронната търговия.

Разработката и въвеждането на подходящи ИТ решения

За цялостното изпълнение на МКС са необходими 17 електронни системи.

Макар в тази област да е постигнат осезаем напредък и осем системи вече да са внедрени и в експлоатация, останалите девет все още са в процес на разработка. Това е в съответствие с планираното в работната програма за МКС. Повече подробности са представени в следващата глава.

2.2. Цел 2 — Гарантиране на наличността на данните за веригата на доставки, споделяне на информация във връзка с рисковете и резултатите от осъществения контрол

Комисията, съвместно с държавите членки и предприятията, продължи да разработва ИТ системите, които са необходими за цялостното изпълнение на Кодекса. През периода след последния доклад за напредъка са постигнати важни междинни цели в разработката и внедряването на планираните ИТ системи, както и във връзка с правилата за предоставяне или обмен на информация. Пълният набор от ИТ системи допълнително ще модернизира и уеднакви процесите на внос, износ и транзит, ще бъдат въведени и нови концепции, като например централизираното оформяне.

Новата система за контрол на вноса (СКВ2)

Добре напредва реформата на системата на ЕС за предварителна информация за товарите (СКВ) по отношение на стоките, които се въвеждат в Съюза. Системата има за цел да уведомява митническите органи за пристигането на стоките много преди действителното им експедиране. Разработката на СКВ2 е в ход и завършването на първия етап се очаква през пролетта на 2021 г. Цялостната система ще бъде завършена на три пускови етапа, както подробно е описано в придружаващия работен документ на службите на Комисията. Очаква се системата да заработи с пълен капацитет през октомври 2024 г. и с това да се подобри значително анализът на рисковете за безопасността и сигурността.

Други проекти и системи

Системата „Наблюдение 3“ (SURV3) събира информацията, предоставена в митническите декларации, и я съхранява в база данни. SURV3 е подобрение на предишната система (SURV2) и я привежда в съответствие с изискванията на МКС. В базата данни се записват и централизират данните за търговията на ЕС (внос и износ), които националните митнически органи извличат от своите системи и предават на Комисията ежедневно. Използването на платформата за анализ на данните започна с внедряването на таблото за търговските потоци през март 2020 г. Своевременно ще бъдат добавяни нови функции, които да позволят на Комисията по-добре да използва данните от наблюдението.

Резултатите на митническия съюз (РМС) се използват като инструмент за ръководство/управление на разработката на основана на факти политика и вземането на стратегически решения, както и за оценка на резултатите и наблюдение на тенденциите. По отношение на РМС постепенно се разработват

ключови показатели за изпълнение за оценка на упражнявания от държавите членки митнически контрол, за очертаване на ролята на митниците в събирането на приходи за бюджета на ЕС, за гарантиране на безопасността и сигурността на гражданите на ЕС, за защита на вътрешния пазар и за да се акцентира върху значението на приноса на митническите администрации за постигане на целите във връзка с растежа, конкурентоспособността и иновациите в съответствие със стратегията „Европа 2020“.

С Общата среда за обмен на информация (CISE) се насърчава обменът на относима морска информация между различните участващи органи. При нея има значителен напредък и тя навлезе в преходната си фаза (2019—2021 г.) под ръководството и управлението на Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ) в тясно сътрудничество с държавите членки.

Форумът по въпросите на цифровия транспорт и логистиката (DTLF), ръководен от Комисията, обединява експерти по транспорт и логистика и заинтересовани страни от частния и държавния сектор с цел изграждане на обща визия и пътна карта за цифров транспорт и логистика. През април 2020 г. Съветът прие нови правила, които улесняват дружествата за товарен превоз при предоставянето на информация в цифров вид на компетентните органи. Засилената цифровизация на товарните превози и логистиката ще доведе до значителни икономии на разходите за предприятията и ще направи транспортния сектор по-ефективен и устойчив.

Експертната система за контрол на търговията (TRACES) е многоезичният онлайн инструмент на Европейската комисия за управление на всички санитарни и фитосанитарни изисквания към търговията вътре в ЕС и към вноса на животни, сперма и ембриони на животни, храни, фуражи и растения. Нейната основна цел е да се цифровизира целият процес по сертификация в съответствие с Програмата в областта на цифровите технологии за Европа⁴. Комисията започна нов проект под формата на разработка на ИТ система за електронно подаване и управление на сертификати за улов съгласно Регламент (ЕО) № 1005/20085 за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов. Тази нова система ще подпомогне компетентните органи на държавите членки при изпълнението на задачите им по проверка и управление на риска по отношение на вноса на продукти от риболов в ЕС.

Инициативата **Среда на ЕС за митническо обслужване на едно гише** има за цел да улесни автоматичната проверка на придружаващите документи, представяни заедно с митническата декларация при митническото оформяне. Така тя ще служи като инструмент за подпомагане на координацията между митниците и

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/>

⁵ ОВ L 286, 29.10.2008 г., стр. 1.

партньорските компетентни органи на контрола по границите и за предоставяне на обратна информация за контрола на икономическите оператори. Инициативата за обслужване на едно гише свързва националните митнически системи и решенията за електронно лицензиране на ЕС като TRACES или системата за износ на стоки с двойна употреба.

2.3. Цел 3 — Прилагане на мерки за контрол и смекчаване на рисковете при необходимост („Оценявай предварително, контролирай при необходимост“)

Третата цел („Оценявай предварително, контролирай при необходимост“) е от централно значение за стратегията в смисъл, че всички останали цели следва в крайна сметка да допринасят за способността на митническите органи по-добре да преценяват кога и къде да извършват своя контрол. По отношение на цел 3 е постигнат голям напредък, по-конкретно по приоритетната област за контрол (РСА), финансовите рискове и съответствието и безопасността на продуктите. Комисията също така доразвива и разширява използването на проверките за надеждност.

Приоритетна област за контрол (РСА)

РСА е ключов механизъм от рамката за управление на риска в областта на митниците (CRMF), позволяващ на ЕС да определя конкретни области, които да се разглеждат като приоритетни за прилагането на митнически контрол. Инструментът РСА се използва за съгласуване на митническите действия на ЕС в повечето основни области на риск още от 2007 г., като е позволил постигане на оперативни резултати и извличане на стратегически поуки. В периоди на криза приоритетите трябва да се променят и поради това РСА се заместват от съвместни действия, насочени към конкретната криза. Такъв е случаят с COVID-19 през 2020 г.

Критерии за финансов риск (КФР)

Проверките на Комисията относно традиционните собствени ресурси (ТСР), както и извършената по-рано работа от ЕС за намаляване на разликата между дължимите и събраните мита показват липса на хармонизация при извършването на митническия контрол, насочен към намаляване на риска от внос със занижена стойност в целия митнически съюз.

През май 2018 г. Комисията прие важно решение за изпълнение, в което се установяват мерките за еднаквото прилагане на митнически контрол чрез определяне на общи критерии и стандарти за финансовия риск (КФР)⁶.

КФР са набор от правила, които позволяват в системите за митническо оформяне на държавите членки системно да се откриват (или да се „означават по електронен

⁶ C(2018)3293 final.

начин“) операции, които представляват потенциален финансов риск и които изискват допълнителни действия по проверка и/или контрол. Те обхващат по-голямата част от известните финансови рискове и допринасят за прилагането на по-последователен подход към митническия контрол.

Решението за КФР, достъпно само за експертите по управлението на митническия риск от държавите членки, позволява на държавите членки да подхождат по подобен начин при преодоляването на финансовите рискове по външните граници, без да затрудняват неоправдано законната търговия. Освен това благодарение на него се установяват времето и мястото, които са най-подходящи за извършването на контрола, в зависимост от обхвата и естеството на риска и от наличието на данни и документация.

Безопасност и съответствие на продуктите

През 2019 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕС) 2019/1020 относно надзора на пазара и съответствието на нехранителните продукти със законодателството на ЕС⁷. С новото законодателство се укрепва правната рамка на мерките за контрол върху стоките, въведени в ЕС. То значително ще засили сътрудничеството между митниците и органите за надзор на пазара с цел по-ефективни проверки на вносните продукти. Новият регламент ще се прилага изцяло от 16 юли 2021 г. Подготовката за ефективното му изпълнение е в ход.

Проверки за надеждност

Проверките за надеждност са въведени през 2013 г. в националните системи на държавите членки посредством ТАРИК и постоянно се развиват и разширяват. Това са автоматични проверки, въведени на етапа на оформяне на вноса, с които се оценява действителността на декларираните стойности. С проверките за надеждност се проверява съвместимостта на записите в митническата декларация с определени параметри и в случай на несъответствие те се блокират или се означават и се подава предупреждение, за да може митническите органи да проверят декларацията.

2.4. Цел 4 — Укрепване на капацитета за осигуряване на ефективно прилагане на общата рамка за управление на риска и подобряване на способността за откликване на новоустановени рискове

Подобряване на прилагането на рамката за управление на риска в областта на митниците (CRMF)

Митническите администрации на държавите членки отдават приоритетно значение на подобряването на прилагането на CRMF и са предприели редица действия в тази област. Това засили сътрудничеството и обмена на информация за риска между

⁷ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011. ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1—44.

държавите членки, включително чрез митническата система за управление на риска (CRMS), и подобри управлението на финансовия риск. Няколко държави членки докладваха също за подобрене при анализа на риска благодарение на прилагането на нови или усъвършенствани ИТ системи и назначаването или обучението на служители.

Много държави членки обаче докладваха също за пречки, които не са им позволили да изпълнят всички желани действия или да постигнат по-нататъшен напредък. Най-големите предизвикателства са недостатъчната ИТ инфраструктура, финансовите ограничения и липсата на човешки ресурси и налични данни.

Митническата система за управление на риска (CRMS)

CRMS е обща база данни, в която се изпращат и съхраняват формуляри и съобщения. Държавите членки могат да я ползват, за да установят коя информация следва да бъде въведена в националната система за анализ на риска или да бъде обменяна между тях.

От 2005 г. CRMS се актуализира редовно, като в нея се добавят нови функционалности и се улеснява ползването ѝ. През 2016 г. беше взето решение за нейното цялостно преразглеждане (CRMS2) въз основа на опита, натрупан от държавите членки и потребителите на системата. Първата стъпка (анализ на изискванията на CRMS2) вече приключи и е в ход етапът на разработка. Той ще бъде последван от етап на изпитване, преди CRMS2 да започне работа, което е предвидено за четвъртото тримесечие на 2021 г.

На 4 февруари 2020 г. в CRMS/управление при кризи беше задействано конкретно предупреждение за криза в резултат на COVID-19, за да се позволи на държавите членки да обменят и получават информация и указания за степенуването на рисковете по време на митническия контрол във връзка с COVID-19. Оттогава са издадени над 400 информационни формуляра за риска (RIF) във връзка с опасни и несъответстващи на изискванията медицински продукти, медицински изделия и лични предпазни средства.

Тематични работни групи

Много работни групи на равнище ЕС, включващи представители на Европейската комисия и държавите членки, активно работят по въпроси от ключово значение за подобряване на възможностите за извършване на митнически контрол и управление на риска.

Почти всички държави членки участват в една или повече контактни или експертни групи, създадени по програма „Митници“, за засилване на сътрудничеството по места и координацията между митническите администрации по външните граници на ЕС. Сред тези групи са Европейската контактна група по сухопътните граници (LFCG) и няколко контактни групи за пристанищата и летищата (RALFH, ODYSSUD и ICARUS). Няколко държави членки участват също в Митническия експертен екип за източната и югоизточната сухопътна граница

(CELBET), който има за цел засилване и подобряване на оперативното сътрудничество по тази граница на ЕС.

2.5. Цел 5 — Насърчаване на междуведомственото сътрудничество и обмена на информация между митническите и други органи в държавите членки и на равнището на ЕС

Междуведомственото сътрудничество и обменът на информация между митническите и други компетентни органи в държавите членки и на равнището на ЕС е изтъкнато в стратегията като важно средство за осигуряване на по-ефективно управление на риска и за подобряване на безопасността и на сигурността на веригата на доставки.

Подобряването на сътрудничеството и обмена на информация с други органи е основен приоритет за повечето държави членки. Макар да е постигнат по-нататъшен напредък при сключването на междуведомствени споразумения и меморандуми за разбирателство, повечето държави членки докладват, че напредъкът при обединяването на информацията за риска или при усъвършенстването на практиките по управление на риска е ограничен поради пречки от правен характер, свързани с недостатъчно уеднаквените изисквания за защита на данните и закрилата на основни права, наред с други фактори. Счита се, че многобройните правни рамки, които влияят на междуведомственото сътрудничество, затрудняват координацията и определянето на общи приоритети.

Службите на Комисията, които отговарят за митническите въпроси, активно участват в дейностите на Съюза на сигурност, а работната група „Митническо сътрудничество“ се занимава с редица относими приоритетни области.

Безопасност

С Регламент (ЕС) 2017/625⁸ относно официалния контрол, който влезе в сила през декември 2019 г., се въведе интегриран подход към контрола върху вноса на храни, фуражи и селскостопански животни. Освен това предложението на Комисията за среда на ЕС за митническо обслужване на едно гише ще позволи взаимодействие при обработката, споделянето и обмена на информация и по-добра оценка на риска за държавните агенции.

Права върху интелектуална собственост (ПИС)

През ноември 2020 г. Комисията прие план за действие в областта на ИС⁹, който има за цел, наред с другото, да се подобри прилагането на ПИС, по-конкретно чрез засилване на капацитета на правоприлагащите органи, подпомагане на митническите органи на държавите членки да подобрят управлението на риска и

⁸ ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1.

⁹ COM(2020) 760.

действията за борба с измамите¹⁰, както и създаване на инструментариум на ЕС за борба срещу фалшифицирането. Инструментариумът има за цел i) да изясни ролите и задълженията на всички участващи страни (носители на права, доставчици, различни видове посредници¹¹ и публични правоприлагащи органи, включително митническите органи) и ii) да установи начини за засилване на сътрудничеството между тях, по-конкретно за обмен на относими данни за стоки и търговци.

По-добро сътрудничество с правоприлагащите органи

Голяма част от държавите членки провеждат или са приключили дейности по подобряване на сътрудничеството с правоприлагащите органи. Това включва участие в проекти и съвместни операции с Европол и националните правоприлагащи агенции, споразумения за сътрудничество и обмен на информация, както и сътрудничество в подготовката за прилагането на СКВ2.

Някои държави членки обаче съобщиха за затруднения — като предизвикателства от правно естество, недостиг на човешки и финансови ресурси и липса на ИТ инструменти — които не са им позволили да осъществят желаните действия или да постигнат по-голям напредък в сътрудничеството с други органи от държавите членки и на равнище ЕС.

Европейската програма за сигурност

Като органи, които контролират потока на стоки през външните граници на ЕС, митническите органи на Съюза играят решаваща роля за защитата на ЕС и неговите граждани, както и за опазването на международните вериги на доставки от престъпни дейности и терористични атаки. Като прилага стратегията и плана за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците, Комисията допринася за изпълнението на Европейската програма за сигурност. Новата стратегия на ЕС за Съюза на сигурност за периода 2020—2025 г.¹², приета на 27 юли 2020 г., подчертава значението на защитените външни граници и ключовата роля на митниците в борбата срещу трансграничната престъпност и тероризма. В нея се отбелязва също планът за действие „Преминаване към следващото ниво на Митническия съюз“, приет на 28 септември 2020 г.¹³, с който са обявени действия за укрепване на управлението на риска и на вътрешната сигурност, включително чрез оценка на осъществимостта на изграждането на връзка между съответните информационни системи за анализ на риска за сигурността.

План за действие на работната група „Митническо сътрудничество“

¹⁰ COM(2020) 581 final.

¹¹ Например онлайн платформи, социални мрежи, рекламна индустрия, платежни услуги, регистратори/регистри на имена на домейни и транспортни и логистични дружества.

¹² COM(2020) 605 final.

¹³ COM(2020) 581 final.

В деветия план за действие (2018—2019 г.) на работната група „Митническо сътрудничество“ вниманието остана насочено към нарушаването на ПИС и се очаква дейностите в тази област да продължат и при следващия план за действие.

По аналогия са разработени действия на работната група „Митническо сътрудничество“ в случаи на престъпления спрямо околната среда. В десетия план за действие за периода 2020—2021 г. са включени действия, насочени към трансграничното движение на опасни и други отпадъци, към незаконния трафик на вещества, които нарушават озоновия слой, и към ограниченията за търговията с цел повишаване на устойчивостта на околната среда.

Митническите органи са включени и в механизма за отчитане на оценката на заплахата от тежката и организираната престъпност (СОСТА) чрез специална дейност на работната група „Митническо сътрудничество“ относно „По-добро интегриране на митниците в СОСТА на ЕС“. Десетият план за действие на работната група „Митническо сътрудничество“ включва конкретни последващи мерки в тази област.

В същото време полезните взаимодействия между цикъла на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност за периода 2018—2021 г./ЕМРАСТ и десетия план за действие на работната група „Митническо сътрудничество“ за периода 2020—2021 г. са допълнително засилени с цел уеднаквяване и, когато е целесъобразно, включване на действията на работната група „Митническо сътрудничество“ в рамките на цикъла на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност.

2.6. Цел 6 — Подобряване на сътрудничеството с търговския сектор

Сътрудничеството между митниците и търговския сектор се подобри най-вече чрез укрепването на концепцията за одобрен икономически оператор (ОИО). Повечето държави членки са на мнение, че резултатите от тази програма на ЕС — включително подобреният достъп и качеството на данните и по-широката осведоменост за програмата за ОИО и комуникацията с търговския сектор — са довели до по-добре насочени дейности по контрол и до улесняване на законната търговия. Малка част от митническите администрации са се сблъскали със сериозни предизвикателства, които не са им позволили да изпълнят желаните действия или да постигнат по-голям напредък в сътрудничеството им с икономическите оператори. Тези няколко предизвикателства са най-общо свързани с ИТ системите, липсата на човешки капацитет и експертни познания и със законодателството — включително ОРЗД.

Укрепване на програмата за ОИО на ЕС

Комисията и държавите членки се споразумяха за цялостна стратегия и методология за подобряване на стриктното изпълнение на програмата, включително чрез засилване на връзките с управлението на риска в областта на митниците. Има и план за по-нататъшно подобряване на представата за програмата

чрез стратегии за повишаване на осведомеността, които трябва да бъдат разработени съвместно с търговците.

Тези дейности по-конкретно включват констативни посещения от Комисията във всички държави членки за оценка на начина на изпълнение на програмата за ОИО и за установяване на най-добрите практики. Тези посещения започнаха през юли 2019 г., но бяха временно спрени през 2020 г. поради ситуацията, причинена от COVID-19. Първите констатации включват редица най-добри практики, които ще бъдат предоставени на всички държави членки.

Освен това има редица слабости, които също са установени от Европейската сметна палата (ЕСП), особено по отношение на вътрешния контрол, мониторинга, сътрудничеството между ОИО и службите по управление на риска и специфичния случай на експресните куриерски/пощенски услуги. Тези въпроси ще трябва да бъдат решени посредством, наред с другото, изменения на указанията за ОИО и — когато се налага — на правните разпоредби.

еАЕО за пряк достъп за търговци

Модулът на ОИО (еАЕО) на митническия портал на ЕС за търговци, проектиран от Комисията съвместно с държавите членки, заработи на 1 октомври 2019 г. (първата фаза) и 16 декември 2019 г. (втората фаза). Той осигурява единна точка за достъп до системите за ОИО и ОТИ. Той улеснява и ускорява обмена на информация, съобщения и уведомления, свързани със заявленията и разрешенията за ОИО и процесите на управлението им, както е описано в МКС и съответния делегиран акт и акт за изпълнение. Модулът има за цел уеднаквяване на достъпа на икономическите оператори до различните митнически системи на ЕС. Очаква се в близко бъдеще всички митнически системи на ЕС да бъдат свързани с този портал.

2.7. Цел 7 — Използване на потенциала на международното митническо сътрудничество

Сътрудничеството и обменът на митническа информация с трети държави играят важна роля в областта на митническия съюз и общата търговска политика.

Комисията представлява ЕС в Световната митническа организация (СМО) и следи за това принципите и правилата на ЕС да бъдат включени в международните стандарти, по-конкретно в сферите от значение за управлението на риска в областта на митниците, като например номенклатурата и класирането на стоките, електронната търговия, сигурността и безопасността. Освен това Комисията започна наскоро активно да участва в прегледа на Конвенцията от Киото и Сборника за управление на риска.

Пилотен проект „Интелигентни и сигурни търговски пътища“ (SSTL) с Китай

В последно време броят оператори, пристанища и търговски пътища в SSTL нарасна още и пилотната програма беше разширена с нови видове транспорт при досегашните условия за обмен на данни. По-конкретно броят железопътни линии

между ЕС и Китай се увеличи и освен това няколко държави членки разкриха и въздушни пътища. В SSTL бяха включени и две платформи за електронна търговия, като с това се улесни обработката на артикули в големи обеми.

Взаимно признаване на статуса на ОИО Комисията продължи да изпълнява съществуващите споразумения за взаимно признаване с Китай, Япония, САЩ, Норвегия и Швейцария. Освен това Комисията пристъпи към преговори с Канада за споразумение за взаимно признаване и предприе подготвителни стъпки със Сингапур.

Двустранни споразумения в областта на митническата сигурност

Комисията постигна напредък в договарянето на изменения в двустранните споразумения в областта на митническата сигурност с Швейцария и Норвегия с цел привеждането им в съответствие с най-новите изменения в правото на ЕС. Комисията работи усилено и с Швейцария и Норвегия по участието им в СКВ2 и всички свързани с това правни и оперативни процеси за икономическите оператори и договарящите страни.

3. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ

В заключенията си от януари 2019 г. Съветът прикани Комисията да разработи в тясно сътрудничество с държавите членки рамка за изпълнение и мониторинг, която да позволи по-систематично и строго наблюдение на изпълнението на стратегията в бъдеще.

Въпреки че настоящата стратегия обхваща периода 2014—2020 г., рамката за мониторинг трябва да бъде приложима и към следващата такава стратегия. Макар че подробностите по тази бъдеща стратегия в момента са в процес на подготовка, вероятно тя ще бъде насочена към многото въпроси, набелязани в настоящата стратегия, и ще продължи работата по тях. Комисията разработи проект на рамка за мониторинг (вж. работния документ на службите на Комисията, който придружава настоящия доклад), но някои оперативни аспекти могат да бъдат уточнени едва след приемането на новата стратегия.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Настоящият доклад и придружаващият го работен документ на службите на Комисията дават представа за етапа от изпълнението, на който се намират настоящата стратегия и плана за действие на ЕС за управление на риска в областта на митниците към края на 2020 г. Те показват, че от публикуването на предишния доклад до настоящия момент значителен напредък в изпълнението на стратегията и на плана за действие са отбелязали както държавите членки, така и Комисията. Държавите членки са използвали стратегията за подобряване на управлението на риска в областта на митниците и отдават на нея много положителни постижения. Сред тях са по-добра информираност за управлението на риска сред националните

администрации и засилена подкрепа за извеждането на управлението на риска като по-важен приоритет.

Въпреки този напредък е необходимо по-нататъшно укрепване на процедурите и задълженията съгласно действащата рамка. Това включва: i) по-добро използване на наличните данни, което да позволи по-разширен и по-прецизен анализ на риска; ii) по-ефективни процедури, които да позволят обработка на нарастващия обем стоки, пристигащи в резултат на електронна търговия; iii) по-ясни правила; iv) по-строг контрол от страна на държавите членки при рискове, установени на равнище ЕС и съобщени на държавите членки; v) по-системно сътрудничество с други органи; и vi) по-добри системи за мониторинг на ОИО. В същото време митническите органи трябва да дават изпреварващи и новаторски отговори на новите предизвикателства, които поставят под въпрос традиционните подходи при управлението и контрола на риска в областта на митниците.

Анализът на риска остава ключов елемент за ефикасността на митническия контрол, като позволява на митническите органи да ориентират контрола си в обстановка, в която нарастващият обем и темпове на търговията повече от всякога налагат селективен и целенасочен подход.